

प्रतापपुर गाउँपालिकाका
उपाध्यक्ष श्री मानकुमारी चौधरीले
सोही गाउँसभामा प्रस्तुत गर्नुभएको

आ.व. २०८१/८२ को
बजेट वक्तव्य

प्रतापपुर गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
प्रतापपुर-९, नवलपरासी बर्दघाट-सुस्ता पश्चिम

२०८१ अषाढ ५ गते

Website: pratappurmun.gov.np

सभाका अध्यक्ष महोदय,
गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरू,

१. नेपालको संविधानको धारा २३० बमोजिम यस प्रतापपुर गाउँपालिकाको उपाध्यक्षको हैसियतले यस गरिमामय सभामा आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को बजेट प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरवान्वित महशुस गरेको छु ।
२. सर्वप्रथम यस अवसरमा लोकतन्त्र प्राप्ति र संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था स्थापनाको लागि विभिन्न कालखण्डमा भएका जनआन्दोलन, मधेश आन्दोलन लगायतका विभिन्न आन्दोलन र राजनीतिक क्रान्ति एवं संघर्षलाई स्मरण गर्न चाहन्छु । जनाधिकार र राजनीतिक परिवर्तनका लागि आफ्नो अमूल्य जीवन आहुती गर्ने महान शहिदहरूप्रति उच्च सम्मान तथा हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । बेपत्ता परिवार, घाईते, अपाङ्गता भएका व्यक्ति लगायत सबै जनसमुदायप्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु ।
३. संविधानसभाबाट विक्रम सम्वत् २०७२ सालमा नेपालको संविधान लागु भए सँगै राजनीतिक अस्थिरता समाप्त भई मुलुक आर्थिक तथा सामाजिक रुपान्तरणको दिशामा अगाडी बढेको छ । संघीयताको कार्यान्वयन सँगै राज्य पुनर्संरचनाको महत्वपूर्ण पक्षमा रहेको वित्तीय संघीयताको कार्यान्वयन हुने कार्य समेत प्रारम्भ भैसकेको छ । जनचाहना अनुरूप सुशासन, विकास र सम्वृद्धि हासिल गर्न गाउँपालिका अग्रसर भएको छ ।
४. जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकारको हैसियतले असीमित जनचाहना र सीमित स्रोत साधनको बाबजुत सम्पूर्ण प्रतापपुरबासीको चाहना र भावनालाई सकेसम्म समेट्ने गरि समानुपातिक, समावेशी, गुणस्तरीय र दिगो विकास गर्ने लक्ष्यका साथ प्रतापपुर गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को बजेट तथा कार्यक्रम ल्याउने प्रयास गरेको छु ।

२

जना उपकारी चौधरी
उपाध्यक्ष

५. विश्व आर्थिक मन्दिको कारण स्वदेश तथा विदेशमा रही रोजगारीमा संलग्न व्यक्तिहरु रोजगार गुमाई बेरोजगार रहेको अवस्थामा कृषि तथा पशु व्यवसायको माध्यमबाट स्वरोजगार सृजना गरि प्रतापपुर गाउँपालिका भित्रै आत्मनिर्भर बन्न सक्ने गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छु ।

६. आगामी आ.व. २०८१/८२ को बजेट तर्जुमा गर्दा "हामी सबैको सार्थक प्रयास, प्रतापपुरको समग्र विकास" भन्ने नारालाई साकार बनाउन मैले मुलतः नेपालको संविधान, २०७२, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४, संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त मार्गदर्शन, गाउँपालिकाको चालु आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, विभिन्न समयमा हामीले जनतासँग गरेका प्रतिबद्धताहरु र विभिन्न संघ संस्था एवं विद्वत वर्गहरुबाट प्राप्त रचनात्मक सुझावहरुलाई विशेष ध्यान दिएको छु । साथै गाउँपालिकाभित्र टोल तथा वस्तीस्तरबाट छुनौट भई आएका योजना तथा कार्यक्रमहरुलाई समेत प्राथमिकताका साथ अगाडी बढाउने प्रयास गरेको छु ।

७. चालु आर्थिक वर्षको जेष्ठ मसान्तसम्म संघीय सरकारबाट वित्तीय समानिकरण अनुदान तर्फ रु. ९ करोड ९४ लाख ५६ हजार, शसर्त अनुदान तर्फ रु. २२ करोड ८३ लाख ९५ हजार, विशेष अनुदान तर्फ ४२ लाख र समपुरक अनुदान तर्फ ६२ लाख गरि जम्मा रु. ३३ करोड ८२ लाख ५१ हजार प्राप्त भएको छ । यसै गरि प्रदेश सरकारबाट वित्तीय समानिकरण अनुदान तर्फ रु. ७४ लाख ७५ हजार, शसर्त अनुदान तर्फ रु. ७६ लाख ८९ हजार र समपुरक अनुदान तर्फ रु. ६६ लाख गरि जम्मा रु. २ करोड १७ लाख ६४ हजार प्राप्त भएको छ । संघीय सरकारको राजस्व बाँडफाँडबाट जम्मा रु. ८ करोड ३ लाख ६१ हजार प्रदेश सरकारको राजस्व बाँडफाँडबाट जम्मा रु. ७५ लाख ५९ हजार र गाउँपालिकाको आन्तरिक स्रोतबाट ८६ लाख २ हजार प्राप्त भई

२०८१ जेष्ठ मसान्त सम्मको आम्दानी रु. ४५ करोड ६५ लाख ३७ हजार भएको छ ।

८. माथि प्रस्तुत गरिएको आम्दानीबाट २०८१ जेष्ठ मसान्त सम्म चालु तर्फ रु. २७ करोड २९ लाख २ हजार र पूँजिगत खर्च तर्फ रु. ९ करोड ३० लाख ७९ हजार खर्च भई जम्मा रु. ३६ करोड ५९ लाख ८१ हजार यथार्थ खर्च भएको अवस्था रहेको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को बजेटको उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु । बजेटका उद्देश्यहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

- संविधान प्रदत्त नागरिकका मौलिक हक र अधिकारलाई प्राथमिकता र आवश्यकताका आधारमा क्रमशः परिपूर्ति गर्दै जनताको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउँदै जाने,
- उपलब्ध स्रोत साधनहरुको उच्चतम उपयोग गर्दै न्यायपूर्ण तरिकाले विनियोजन गरि सबै प्रतापपुरवासी नागरिकले समानुपातिक लाभ प्राप्त गर्ने गरि सामाजिक न्यायको प्रत्याभुति गराउने,
- आधारभुत सडक सुविधाको पहुँच सबै क्षेत्रमा पुऱ्याउने,
- आधारभुत शिक्षा र स्वास्थ्यको गुणस्तर सुधार गर्ने,
- सबै क्षेत्रको समानुपातिक, समावेशी र गुणस्तरीय विकासमा जोड दिने,
- गाउँपालिकावासी जनताहरुलाई आफ्नो सबैभन्दा नजिकको सरकारको अनुभुति दिलाउने,
- बजेट प्रणालीमा सुधार गरि सार्वजनिक खर्चको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्ने ।

मान्यकारी कोठरी
उपाध्यक्ष

९. बजेटले लिएका उद्देश्यहरू हासिल गर्न देहाय अनुसारका नीतिगत र कार्यक्रमगत प्राथमिकता निर्धारण गरेको छु ।

- कानूनी राज्यको मान्यता अनुरूप विधिको शासन, सार्वजनिक सेवाको प्रभावकारिता, जवाफदेहिता र विकासमा जनसहभागिता मार्फत सुशासन प्रवर्द्धन,
- संघ, प्रदेश र गाउँपालिकाविच समन्वय र सहकार्य मार्फत सन्तुलित विकास,
- उपलब्ध स्रोत-साधन, अवसर र जिम्मेवारीको उच्चतम उपयोग मार्फत समन्यायिक वितरण,
- सामाजिक क्षेत्रको विकास र सामाजिक न्याय र सामाजिक सुरक्षा,
- गुणस्तरीय भौतिक पूर्वाधार निर्माण,
- शिक्षा, स्वास्थ्य लगायत सामाजिक क्षेत्रको विकास,
- सार्वजनिक वित्त प्रणालीमा सुधार,

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म सामाजिक विकास तर्फका क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा विनियोजन प्रस्ताव प्रस्तुत गर्न चाहन्छु:

शिक्षा

१०. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा गाउँपालिकाको स्रोतबाट योजना कार्यान्वयन गर्ने गरि रकम विनियोजन गरेको छु । यस अन्तर्गत बडा नं. २ स्थित आदर्श क्याम्पसको भवन निर्माणको लागि रकम रु. ५० लाख विनियोजन गरेको छु ।

११. आगामी आर्थिक वर्षमा गाउँपालिकाको आन्तरिक स्रोतबाट योजना कार्यान्वयन गर्ने गरि गाउँपालिका अन्तर्गतका विद्यालयको मर्मत संभार गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । यस कार्यका लागि रकम रु. ५० लाख विनियोजन गरेको छु ।

५

जना उपत्यका सभारी
उपाध्यक्ष

१२. गाउँपालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक पूर्वाधार निर्माणका लागि गाउँपालिकाको स्रोतबाट विद्यालयको फर्निचर व्यवस्थापनका लागि रकम रु. १५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
१३. गाउँपालिका भित्रका सबै विद्यालयहरूमा पठन पाठन हुँदै आएको स्थानीय पाठ्यपुस्तक संशोधन गरि नैतिक र संस्कृत शिक्षा अनिवार्य गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । उक्त कार्यको लागि रकम रु. १६ लाख विनियोजन गरेको छु ।
१४. गाउँपालिकाभित्र रहेका सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयहरूको सुधारमा समस्या हुन नदिन नीतिगत विषयमा यसको गहिरो अध्ययन गरि समस्या समाधान गर्ने व्यवस्थाका लागि शिक्षा शिक्षा समिति र प्रधानाध्यपकहरूको नियमित बैठक बस्ने कार्यलाई निरन्तरता दिएको छु । यस कार्यका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
१५. गाउँपालिकाको विभिन्न विद्यालयमा कार्यरत प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रका शिक्षक तथा अन्य कर्मचारीहरूको थप पारिश्रमिकको लागि रकम रु ६५ लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु ।
१६. यसरी शिक्षा तर्फ रु. ३ करोड २० लाख विनियोजन गरेको छु ।

स्वास्थ्य

१७. प्रतापपुर गाउँपालिकाभित्र रहेका ७० वर्ष माथिका ज्येष्ठ नागरिक र अपाङ्ग व्यक्तिहरूलाई स्वास्थ्य उपचारको माध्यमबाट गाउँपालिकासँग परिचित गराउने कार्यका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छु । यस कार्यका लागि ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गसँग अध्यक्ष घरदैलो स्वास्थ्य जाँच कार्यक्रम मार्फत गर्ने व्यवस्थाको लागि रकम रु. ६ लाख विनियोजन गरेको छु ।
१८. अध्यक्षसँग स्वास्थ्य कार्यक्रम तथा एकीकृत घुम्ती शिविर (Mobile Services) कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइनेछ । यस कार्यका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।
१९. उपाध्यक्षसँग आमा सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत सुनौलो हजार दिनका अति विपन्न परिवारका आमाहरूलाई वर्षमा एक पटक रु ५ हजार पोषण भत्ता प्रदान गरिने कार्यक्रम आगामी आर्थिक वर्षमा सञ्चालनमा ल्याइनेछ । यस कार्यका लागि स्रोतको सुनिश्चितता मिलाएको छु ।

आमा सुरक्षारी अधिकारी
आध्यक्ष

२०. गाउँपालिकाभित्र रहेका सुत्केरी अमीहरूको स्वास्थ्य अवस्था सुधार तथा पोषण सुधार मार्फत आमा र बच्चाको जीवन रक्षा गर्नका लागि सुत्केरी स्याहार खर्च कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु । यस कार्यका लागि रकम रु ९ लाख विनियोजन गरेको छु ।
२१. गाउँपालिकाका महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूको कार्य सम्पादनको उच्च सम्मान गर्दै स्वयंसेविकाहरूलाई यातायात खर्चको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिएको छु । उक्त कार्यका लागि रकम रु १८ लाख विनियोजन गरेको छु ।
२२. गाउँपालिकाबाट निःशुल्क वितरण गरिने विभिन्न प्रकारका औषधिहरू खरिद गरि गाउँपालिकाको विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाहरूमा उपचारका लागि आउने विरामीहरूलाई वितरण गर्ने आयुर्वेदिक तथा एलोपेथिक औषधि खरिद गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । यसका लागि आवश्यक रकमको व्यवस्था मिलाएको छु ।
२३. यसरी स्वास्थ्य क्षेत्रको लागि कुल रकम रु. २ करोड १७ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म खानेपानी तथा सरसफाई, संस्कृति प्रवर्द्धन तथा पर्यटन विकास र खेलकुद तथा मनोरञ्जन तर्फ आगामी आर्थिक वर्षमा गाउँपालिकाले गर्ने कार्यक्रमको बजेट प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

खानेपानी तथा सरसफाई

२४. सबै नागरिकलाई आधारभूत खानेपानी सेवाको पहुँच पुर्याई गुणस्तरीय खानेपानी सेवा विस्तार गर्दै लगिनेछ । एक टोल एक शुद्ध खानेपानी धारा जडान कार्यलाई आगामी आर्थिक वर्षदेखि सञ्चालनमा ल्याईने छ । यस कार्यको लागि रकम रु. ५० लाख विनियोजन गरेको छु ।
२५. गाउँपालिकाभित्र रहेका अति विपन्न घर परिवारहरूका लागि खानेपानी धारा जडानका लागि आवश्यक रकमको व्यवस्था मिलाएको छु ।
२६. गाउँपालिका वडा नं. २ भित्र खानेपानी धारा जडान कार्यक्रमलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेको छु । सो कार्यको लागि रकम रु. १० लाख विनियोजन गरेको छु ।

संस्कृति प्रवर्द्धन तथा पर्यटन विकास

२७. गाउँपालिकाको प्राकृतिक, धार्मिक, ऐतिहासिक तथा साँस्कृतिक सम्पदा लगायत पर्यटकीय स्थलको सघन प्रचार प्रसार गरिनेछ । साँस्कृतिक सम्पदाहरूको संरक्षण र सम्बर्द्धन गरि पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा विकास गरिनेछ ।
२८. आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न स्थानीय जात्रा, साँस्कृति, पर्व तथा पर्यटकीय गन्तव्यको प्रचार प्रसार गरिनेछ ।
२९. प्रतापपुर गाउँपालिकाभित्र रहेका विभिन्न प्रकारका मठ मन्दिर निर्माण तथा यहाँ प्रचलनमा रहेका साँस्कृतिक तथा धार्मिक कार्यक्रमहरूको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्नका लागि रकम रु. ३० लाख विनियोजन गरेको छु ।
३०. धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रको विकासलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेको छु । संघीय सरकारको सशर्त अनुदानमा बाउन्नगढी मन्दिर पूर्वाधार निर्माण भिष्ठा र रामजानकी मन्दिर पूर्वाधार निर्माण सेमरीका लागि रकम रु ५४ लाख विनियोजन गरेको छु ।

खेलकुद तथा मनोरञ्जन

३१. "राष्ट्रका लागि खेलकुद, स्वास्थ्यका लागि खेलकुद" भन्ने राष्ट्रिय नारालाई आत्मसाथ गर्दै गाउँपालिका स्तरीय आधारभुत तह खेलकुद र राष्ट्रपति रनिङ्गशिल्ड प्रतियोगिता सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु । यस कार्यका लागि रकम रु. १२ लाख विनियोजन गरेको छु ।
३२. वडा नं. १ धनेवा शान्तिनगर श्री अखण्ड प्राथमिक विद्यालयको प्राङ्गणमा ब्याडमिन्टन कोर्ट निर्माण गर्ने कार्यका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।
३३. खेलकुदको माध्यमबाट नै राष्ट्रको पहिचान कायम राखी युवाहरूको मनोबल उच्च राख्न वडा नं. ७ मा वडाध्यक्ष भलिबल कप प्रतियोगिताका लागि रकम रु ३ लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण अन्तर्गत विनियोजित बजेट प्रस्तुत गर्न चाहन्छु:

5

माधव कुमारी सोपौरी
उपाध्यक्ष

३४. सामाजिक सुरक्षाको दायित्व बहन गर्दै विभिन्न महिला, बालबालिका, दलित, असहाय, अपाङ्ग, वृद्ध-वृद्धाको हितको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।
३५. महिलाको आर्थिक सशक्तिकरण वृद्धि गर्न उद्यमशीलता प्रवर्द्धन गरिनेछ । महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा, शोषण, विभेद र दुर्व्यवहारको अन्त्य गरिनेछ । कुरुति, कुप्रथा र अन्धविश्वासबाट समाजलाई मुक्त गर्न सामाजिक जागरण अभियान एवं सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
३६. गाउँपालिकाभित्र न्युन आय भएका अति विपन्न परिवारका सदस्यहरुको मृत्यु संस्कार कार्यमा वर्षको एक पटक प्रति परिवार रु ५ हजार का दरले आर्थिक सहायताको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
३७. गाउँपालिकाका महिलाहरुलाई आयआर्जन सम्बन्धि नेतृत्व र क्षमता विकास तालिम, लैङ्गिक तथा घरेलु हिंसा पीडित एकल र असहाय महिलाहरुलाई उद्यमी बनाउने एडभान्स तालिमको व्यवस्था मिलाएको छु । उक्त कार्यको लागि रकम रु. ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
३८. सार्वजनिक सेवालाई अपाङ्गमैत्री बनाइनेछ । अपाङ्गगता भएका व्यक्तिलाई आवश्यक सहायक सामग्री वितरण गरिनेछ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म आर्थिक विकास तर्फ आगामी आर्थिक वर्षमा गाउँपालिकाले गर्ने कार्यक्रमको बजेट प्रस्तुत गर्न चाहन्छु:

कृषि तथा पशुपंक्षी

३९. राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको प्रमुख आधारको रूपमा रहेको कृषि क्षेत्रको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गर्न जोड दिईनेछ । कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरणमा जोड दिई त्यसको बजारीकरणको समुचित प्रबन्ध मिलाईनेछ ।
४०. "पालिकाले सोचेको, कृषकले रोजेको" मागमा आधारित कृषि विकास कार्यक्रमका लागि रकम रु. ६ लाख विनियोजन गरेको छु ।

९

पञ्चपुर गाउँपालिका
सभाध्यक्ष

४१. "उत्पादन साथमा, अनुदानहातमा" भन्ने नीतिगत साथ कृषि अनुदानलाई उत्पादनमा आधारित बनाइनेछ । अनुदानमा विउ विजन तथा कृषि औजार वितरण कार्यलाई उत्पादनमा आधारित बनाइनेछ ।
४२. लघु तथा साना सिँचाई मार्फत कृषि क्षेत्रको उत्पादकत्व वृद्धिका लागि साना सिँचाई कार्यक्रमको व्यवस्था मिलाएको छु । सिँचाई सुविधाको लागि जनताको मागको आधारमा कृषि मोटरको वितरण कार्यक्रमलाई ध्यान दिएको छु । सो कार्यको लागि आवश्यक बजेट सुनिश्चितताको व्यवस्था मिलाएको छु ।
४३. कृषिको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिका लागि बाली संरक्षण कार्यक्रम प्राथमिकताकमा राखेको छु । यस कार्यका लागि रकम रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
४४. गाउँपालिकाका अधिकांश जनता कृषिमा आश्रित भएकोले कृषि तथा पशुपंक्षीको विकासलाई मध्यनजर गर्दै ५० प्रतिशत अनुदानमा च्यापकटर वितरण कार्यक्रमलाई बजेटमा समावेश गरेको छु । उक्त कार्यको लागि रकम रु १० लाख विनियोजन गरेको छु ।
४५. कृषकको माग बमोजिम पशु तथा चैपायाको व्यवस्थित रूपमा खरिद विक्री गर्ने स्थान निर्माण कार्यलाई ध्यानमा राखि वडा नं. ५ मा पशु हाट बजार निर्माणका लागि रकम रु १० लाख विनियोजन गरेको छु ।
४६. अधिल्ला वर्षहरूमा गर्दै आएको पशु कृतिम गर्भाधान सहायता अनुदान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु । यस कार्यका लागि रकम रु ७ लाख विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म पूर्वाधार विकास तर्फ आगामी आर्थिक वर्षमा गाउँपालिकाले गर्ने कार्यक्रमको बजेट प्रस्तुत गर्न चाहन्छु:

स्थानीय सडक तथा पुल

४७. संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँगको समपुरक अनुदानमा योजना कार्यान्वयन गर्ने गरि रकमको व्यवस्था मिलाएको छु । यस कामका लागि गाउँपालिकाको पूर्वाधार विकासको मेरुदण्डको रूपमा रहेको चक्रपथ (Ring Road) निर्माणको कार्यलाई प्राथमिकतामा राखेको

छु । प्रतापपुर गाउँपालिकाको निर्माणका लागि आगामी आर्थिक वर्षमा रकम रु. ४ करोड २० लाख विनियोजन गरेको छु ।

४८. संघीय सरकारको सशर्त अनुदानमा योजना कार्यान्वयन गर्ने गरि रकम विनियोजन गरेको छु । यस अन्तर्गत प्रतापपुर गा.पा. वडा नं. १ देखि आदर्श स्कुलको पछाडीबाट वडा नं. २ जोड्ने सेमरी जाने मुख्य सडक स्तरोन्नति, प्रतापपुर गा.पा. वडा नं. १ भिट्टा देखि बाउन्नगढी जाने बाटो देखि यश पाठशालाको गेट सम्म सडक तथा नाला निर्माण तथा स्तरोन्नतीको व्यवस्था मिलाएको छु । यस कार्यका लागि रकम रु. ९० लाख विनियोजन गरको छु ।
४९. प्रतापपुर गाउँपालिकाक वडा नं. १ को सिसहानिया गाउँ बाटो स्तरोन्नतिका लागि रकम रु. २० लाख, गोपिन्जमा बाटो स्तरोन्नतिका लागि रकम रु. १० लाख, मानबहादुरको घर देखि रामचन्द्रको घरसम्म पि.सि.सि. निर्माणका लागि रकम रु १० लाख विनियोजन गरेको छु ।
५०. वडा नं. २ भित्रका विभिन्न सडकहरू ग्राबेल गरि स्तरोन्नति गर्ने कार्यका लागि रकम विनियोजन गरेको छु । यस कार्य लागि रकम रु १५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
५१. वडा नं ३ अन्तर्गतका सडकहरू स्तरोन्नति गर्ने कार्यलाई प्राथमिकतामा राखेको छु । वडा भित्रका बाटो मर्मतका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु । गिदाहा दरखासे सडक स्तरोन्नतिका लागि रकम रु. ५ लाख, बरगदहवा प्रतिक्षालयदेखि बाउन्नगढी मन्दिरसम्म सडक स्तरोन्नतिका लागि रकम रु ४ लाख, अनवर अलिको खेतदेखि धनेवा नदिसम्म बाटो स्तरोन्नति अमहवाका लागि रकम रु. ३ लाख, कालिका मन्दिर स्थानदेखि पूर्व मुल सडक सम्म पि.सि.सि. ढलान सोमनीका लागि रकम रु. ४ लाख विनियोजन गरेको छु ।
५२. वडा नं. ४ भित्रका वडास्तरीय सडकहरूको स्तरोन्नति अगाडी बढाईनेछ । हर्षपुरा सडक स्तरोन्नतिका लागि रकम रु. ६ लाख, बर्दघाटे छठिघाट निर्माण र सडक स्तरोन्नतिका लागि रकम रु. ७ लाख, ठूलो खैरटहवा सडक स्तरोन्नतिका लागि रकम रु. ६ लाख विनियोजन गरेको छु ।
५३. प्रतापपुर गाउँपालिका वडा नं. ५ भित्रका पूर्वाधार निर्माणका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु । भैरमपुर चमारटोल पि.सि.सि. निर्माणका लागि रकम रु. ५ लाख, धर्मौली मेनबाटो देखि चमारटोल सम्म पि.सि.सि. का लागि रकम रु. ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

५४. गाउँपालिकाको वडा नं. ६ मा रहेको सडक पि.सि.सि. निर्माणका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु । सोको लागि रकम रु. ८ लाख विनियोजन गरेको छु । गुठि प्रसौनी कृषि सडक स्तरोन्नतिका लागि रकम रु. ५ लाख र बाटो मर्मत संभारका लागि रु १ लाख विनियोजन गरेको छु ।
५५. प्रतापपुर गाउँपालिका वडा नं. ७ मा रहेको रतनपुरामा बाँकी रहेको पि.सि.सि. सडक निर्माणका लागि रकम रु. १० लाख, जीवनज्योति विद्यालय देखि बैरियाको बाटो कालोपत्रेका लागि रकम रु. २० लाख, वडा नं. ७ भित्रको सडक स्तरोन्नतिका लागि रकम रु १० लाख र मर्मत संभार गर्नुपर्ने सडकको लागि रकम रु ८ लाख विनियोजन गरेको छु ।
५६. वडा नं. ८ भित्र पर्ने सडकहरुको स्तरोन्नतिका लागि आवश्यक रकमको व्यवस्था गरेको छु । उक्त कार्यको लागि रकम रु. ८ लाख विनियोजन गरेको छु । बर्दिघाट बाटो स्तरोन्नतिका लागि रकम रु. १२ लाख विनियोजन गरेको छु साथै वडा नं. ८ मा पर्ने फट्कीटोल देखि मर्चहवा जाने सडक स्तरोन्नतिका लागि रकम रु. १० लाख विनियोजन गरेको छु ।
५७. संघीय सरकारको सशर्त अनुदानमा वडा नं. ९ अठलही पुल देखि पश्चिम दिशा तर्फ प्रतापपुर वडा नं. २ सोनवर्षा गाउँ जोड्ने सडक स्तरोन्नतिका लागि रकम रु. ८० लाख विनियोजन गरेको छु । सोही वडाको वडास्तरीय सडक स्तरोन्नतिका लागि रकम रु ४ लाख, दिपक चौधरीको घर देखि चण्डिमाई स्थानसम्म अधुरो कालोपत्रे बाटो निर्माण प्रतापपुरका लागि रकम रु १० लाख विनियोजन गरेको छु ।

सिँचाई

५८. "सिँचाईमा लगानी, खेतवारीमा पानी" भन्ने नाराका साथ कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिका लागि भरपर्दो सिँचाई सुविधा उपलब्ध गराउन भुमिगत सिँचाई प्रणाली विकासलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
५९. लघु तथा साना सिँचाई मार्फत कृषि क्षेत्रको उत्पादकत्व वृद्धिका लागि साना सिँचाई कार्यक्रमको व्यवस्था मिलाएको छु । यस कार्यका लागि रकम रु. १० लाख विनियोजन गरेको छु ।

६०. कृषकको मागलाई ध्यानमा राखी ~~सामुदायिक~~ आधारित लागत साझेदारीमा विद्युतीय कृषि मोटर वितरण कार्यक्रमको व्यवस्था मिलाएको छु । उक्त कार्यका लागि रकम रु. ५० लाख विनियोजन गरेको छु ।

६१. गाउँपालिकाको वडा नं. ३ भित्र कृषि विद्युतीकरण (बोरिङ्ग, तार पोल जडान) का लागि रकम रु १४ लाख विनियोजन गरेको छु । वडा नं ४ मा कृषि तार पोल र सिँचाई बोरिङ्ग जडानका लागि रकम रु १६ लाख विनियोजन गरेको छु ।

भवन तथा शहरी विकास

६२. प्रतापपुर गाउँपालिकाको बहुवर्षीय ठेक्काको रूपमा सञ्चालन भएको गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन आगामी आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गरि नयाँ निर्मित प्रशासनिक भवनबाट नै गाउँपालिकाको प्रशासनिक कार्य सञ्चालन हुने व्यवस्था मिलाएको छु । यस कार्यका लागि रकम रु. ३ करोड विनियोजन गरेको छु ।

६३. गाउँपालिकाको वडा नं. ४ मा रहेको ब्रेतहनी सामुदायिक भवन निर्माणका लागि रकम रु. ५ लाख, वडा नं. १ कजरहिया सामुदायिक भवन निर्माणका लागि रकम रु. ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

६४. प्रतापपुर गाउँपालिकाको भिष्टामा रहेको ट्रेड युनियनको भवनमा ट्रेस निर्माणका लागि रकमको व्यवस्था मिलाएको छु । उक्त योजनाका लागि रकम रु. १० लाख विनियोजन गरेको छु ।

६५. प्रतापपुर गाउँपालिका वडा नं. ९ मा रहेको प्रतापपुर स्वास्थ्य चौकी निर्माणको कार्यलाई आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सम्पन्न गर्ने गरि संघीय सरकारको संशर्त अनुदान रकम रु ३८ लाख र गाउँपालिकाको आफ्नै स्रोतको रकम रु २० लाख गरि जम्मा ५८ लाख विनियोजन गरेको छु ।

उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत

६६. गाउँपालिका भित्रका विभिन्न स्थानमा विद्युत सम्बन्धी समस्या समाधानका लागि रकम विनियोजन गरेको छु । सोको लागि विभिन्न स्थानमा विद्युत तार पोल जडान तथा व्यवस्थापन गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिएको छु । यस कार्यका लागि ट्रान्सफर खरिदका लागि रकम रु ५० लाख विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापनमा आगामी आर्थिकमा गाउँपालिकाले गर्ने कार्यक्रमहरूको बजेट प्रस्तुत गर्न चाहन्छु:

वन तथा वातावरण

६७. स्वच्छ वातावरणमा बाँच्न पाउने नागरिकको नैसर्गिक अधिकारलाई ध्यानमा राखि वन, जैविक विविधता र जलाधार व्यवस्थापन मार्फत वातावरणीय सन्तुलन कायम गरिनेछ ।
६८. वनलाई नागरिकको जीवन तथा सम्बृद्धिसँग जोड्न बाँझो, खाली तथा ऐलानी प्रति तथा नदि उकास जमिनमा जडिबुटि, फलफुल, घाँसेवाली लगायतका खेती गरि कृषि-वन विकास गर्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
६९. प्रतापपुर गाउँपालिकाभित्र न्यून वन तथा बुट्यान क्षेत्र भएकोले वन क्षेत्रको विस्तारका लागि धनेवा खोला, खजुरा खोलाको दुबै छेउतिर वृक्षारोपण गर्ने कार्यक्रमलाई आगामी आर्थिक वर्ष देखि सञ्चालनमा ल्याईनेछ ।

विपद व्यवस्थापन

७०. विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी पूर्व तयारी, प्रतिकार्य तथा समग्र विपद्जन्य प्रकोपबाट गाउँपालिका वासीलाई सुरक्षित गर्न तथा उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापनाको जिम्मेवारी वहन गर्दै गाउँपालिकास्तरीय विपद व्यवस्थापनका लागि रकम रु ३० लाख विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म सुशासन तथा संस्थागत विकास तर्फ आगामी आर्थिक वर्षमा गाउँपालिकाले गर्ने कार्यक्रमको बजेट प्रस्तुत गर्न चाहन्छु:

सुशासन तथा संस्थागत विकास

७१. नागरिकलाई प्रदान गरिने सेवालार्ई सरल, सहज, पारदर्शी, जनउत्तरदायी, नतिजामूखी तथा उपलब्धिमूलक बनाउन जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता विकास गरि सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई जनमुखि बनाईनेछ । जनप्रतिनिधि र कर्मचारिको क्षमता विकासका आगामी आर्थिक वर्षका लागि रकम रु. १० लाख विनियोजना गरेको छु ।
७२. विभिन्न स्थानीय तहमा भएको सफल कार्यलाई आन्तरिकिकरण गर्न, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरुको मनोबल उच्च राख्न, कार्यक्षमता तथा कार्यकुशलताई प्रतिष्पर्धात्मक बनाउन अन्तरपालिका समन्वय कार्यलाई अगाडी बढाईनेछ ।
७३. गाउँपालिकाको बजेट निर्माण देखि खर्च लेखाङ्कन तथा वित्तीय तथा भौतिक प्रतिवेदन सम्मका सम्पूर्ण कार्यहरु नेपाल सरकारले अनिवार्य रुपमा लागु गरेको आय तथा खर्च लेखाङ्कन प्रणाली सुत्र (SUTRA) मार्फत कामकाज गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
७४. गाउँपालिकाभित्र घट्ने विभिन्न अप्रिय घटनाको निष्पक्ष अनुसन्धान गर्न सहयोग पुऱ्याउन गाउँपालिकाको विभिन्न ठाउँमा सि.सि.टि.भि क्यामेरा जडान कार्य अगाडी बढाईनेछ । यस कार्यका लागि आवश्यक रकमको व्यवस्था मिलाएको छु ।
७५. भारतसँगको खुला सीमानका कारण हुन सक्ने लागु औषध दुर्व्यसनी क्रियाकलापहरु कम गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म माथिका क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि बजेट विनियोजन र स्रोत व्यवस्थापनको अनुमान प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

७६. आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को नीति तथा कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्न रु. ७१ करोड ७९ लाख ३४ हजार विनियोजन गरेको छु । यस मध्ये चलु तर्फ रु. ४७ करोड ४७ लाख १० हजार, पूँजिगत तर्फ रु. २४ करोड ३२ लाख २४ हजार रहने अनुमान गरेको छु ।

७७. आगामी आर्थिक वर्षको लागि अनिम्न गरिएको खर्च व्यहोर्ने श्रोतहरु मध्ये संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने आम्दानी

- वित्तीय समानिकरण अनुदान रु. १३ करोड ३८ लाख,
- सशर्त अनुदान चालु रु. २४ करोड ५२ लाख ३४ हजार,
- सशर्त अनुदान पूँजिगत रु. ३ करोड ४८ लाख
- विशेष अनुदान रु. १ करोड
- समपुरक अनुदान रु. १ करोड ५० लाख

प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने आम्दानी

- वित्तीय समानिकरण अनुदान रु. ९४ लाख २९ हजार
- समपुरक अनुदान रु. ७० लाख

राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने आम्दानी

- संघीय सरकार राजस्व बाँडफाँड रु. ११ करोड ३ लाख,
- प्रदेश सरकार राजस्व बाँडफाँड रु. ५३ लाख ९५ हजार,
- स्थानीय सरकार राजस्व बाँडफाँड रु. ५० लाख,

आन्तरिक स्रोत

- गाउँपालिकाको आन्तरिक आम्दानी रु. १ करोड ५० लाख
- मालपोत कार्यालय परासीबाट प्राप्त हुने आम्दानी रु. ७० लाख,
- चालु आर्थिक वर्षको नगद बैंक मौज्जात रु. ११ करोड ९९ लाख ७६ हजार ।

बजेटलाई निम्नानुसार क्षेत्रगत रुपमा वर्गीकरण गरिएको छ ।

- आर्थिक विकास तर्फ रु. १० करोड ४५ लाख ३ हजार
- सामाजिक विकास तर्फ रु. २९ करोड १२ लाख १३ हजार
- पूर्वाधार विकास तर्फ रु. १९ करोड १८ लाख ५६ हजार
- सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित तर्फ रु. १ करोड ४४ लाख ६२ हजार
- कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक तर्फ रु. ११ करोड ५९ लाख

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को राजस्व परिचालनको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु:

७८. यस गाउँपालिकालाई आत्मनिर्भर गराउँदै योजना सफल बनाउनका लागि कर प्रणालीमा संरचनात्मक परिवर्तन गरि संघ र प्रदेश सरकारसँग निर्भर रहनु पर्ने बाध्यताको अन्त्य गर्दै आन्तरिक आर्थिक क्रियाकलापमा आधारित तुल्याई दिगो कर प्रणालीमा रुपान्तरण गर्दै जान निम्न उद्देश्य हासिल गर्ने गरि राजस्व परिचालन गरिनेछ ।
७९. राजस्वका दायराहरु (क्षेत्रहरु) खोज्दै फाराकिलो बनाएर आन्तरिक आम्दानी बढाउदै लैजाने पहल गरिने छ ।
८०. व्ययको विवरण विनियोजन ऐनमा समावेश गरिएको छ ।
८१. राजस्व तथा करका दरहरुको विस्तृत विवरण आर्थिक ऐनमा समावेश गरिएको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

८२. आर्थिक वर्ष २०७९/८० को यथार्थ खर्च, आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को जेष्ठ मसान्त सम्मको खर्च र आगामी आ.व. २०८१/८२ को अनुमानित आय व्ययको विवरण अनुसूचिहरुमा उल्लेख गरेको छ ।
८३. यस सम्मानित सभामा पेश भई सभाले पारित गरेको नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न मद्दत पुग्ने गरि बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
८४. वडा भेलाबाट माग भई आएका तथा गाउँपालिकाले अति आवश्यक ठानेका योजनाहरु मध्ये स्रोत अभावले बजेट व्यवस्थापन गर्न नसकिएका योजनाहरु थप स्रोत प्राप्त भएमा क्रमशः प्राथमिकताका आधारमा कार्यान्वयन गर्दै लगिने छ ।
८५. गाउँपालिकाबाट आफ्नो स्रोत साधनले नभ्याउने प्रकृतिका योजनाहरु लुम्बिनी प्रदेश सरकार र संघिय सरकारसँग माग गरिनेछ ।

बजेटमा व्यवस्था गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरू उद्देश्य अनुरूप कार्यान्वयन गरि "हामी सबैको सार्थक प्रयास, प्रतापपुरको समग्र विकास" बनाउन हाम्रा सम्पूर्ण सभाका सदस्यहरू लाग्नु हुनेछ । यसमा राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू सदा भन्दा अझ बढी खटिनु हुनेछ भन्ने अपेक्षा सहित आम प्रतापपुर गाउँपालिका निवासी नागरिकहरू, राजनीतिक दल, बुद्धिजीवी, समाजसेवीहरूबाट सहयोगको अपेक्षा राख्दछु ।

अन्त्यमा यस गाउँपालिकाले दीर्घकालिन सोच, उद्देश्य, लक्ष्य तथा प्राथमिकताका साथ अघि सारेको वार्षिक बजेटको कार्यान्वयनबाट यस गाउँपालिकालाई सम्बृद्ध बनाउन योगदान पुऱ्याउने कुरामा विश्वास राख्दै वार्षिक बजेट तर्जुमा गर्न सहयोग पुऱ्याउनु हुने गाउँपालिका अध्यक्षज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, सम्पूर्ण सभाका सदस्यज्यूहरू, विषयगत समितिका पदाधिकारीहरू, राजस्व परामर्श समितिका पदाधिकारीहरू, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, शिक्षक, प्राध्यापक, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू लगायत सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिदै बजेट तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयन गरि यस गाउँपालिकालाई सुखी र सम्बृद्ध बनाउन सबैको साथ, सहयोग र सहकार्यको आशा र विश्वासका साथ विदा माग्दछु । धन्यवाद ।

मानकुमारी चौधरी

उपाध्यक्ष
मानकुमारी चौधरी
उपाध्यक्ष

2079/2/X